

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03531/2022-ERU

V Ostravě dne 2. května 2022

Č. j. 03531-6/2022-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-03531/2022-ERU, zahájeném dne 3. února 2022 z moci úřední podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **Moravská plynárenská s.r.o.**,
se sídlem Příkop 843/4, Zábřovice, 602 00 Brno, IČO: 050 99 951,
práv. zast. [REDAKCE],
se sídlem [REDAKCE],

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. ledna 2022 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost Moravská plynárenská s.r.o., se sídlem Příkop 843/4, Zábřovice, 602 00 Brno, IČO: 050 99 951 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. e) energetického zákona**, kterého se jako držitel licence na obchod s elektřinou č. 141634014 a držitel licence na obchod s plynem č. 241634015 dopustil tím, že v rozporu s ust. § 15a odst. 1 energetického zákona neposkytl Energetickému regulačnímu úřadu nejpozději dne 11. ledna 2022 k žádosti č. j. [REDAKCE] ze dne 3. ledna 2022 požadované informace, které jsou specifikovány v příloze uvedené žádosti, a to formou vyplnění a zaslání této přílohy.

II.

Podle ust. § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. e) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

60 000 Kč (slovy: šedesát tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 3422.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 3422.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení je zahajováno na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále také „ERÚ“ či „správní orgán“).

II. Průběh správního řízení

- [2] Na základě skutečností známých ERÚ z jeho činnosti a po prostudování podkladů obsažených ve spise sp. zn. OSR-03531/2022-ERU vydal ERÚ dne 3. února 2022 příkaz č. j. 03531-3/2022-ERU, který byl účastníku řízení doručen téhož dne (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal ERÚ účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 1 písm. e) energetického zákona, protože účastník řízení neposkytl ERÚ nejpozději ke dni 11. ledna 2022 k žádosti č. j. [REDAKCE] ze dne 3. ledna 2022 požadované informace, které jsou specifikovány v příloze uvedené žádosti, a to formou vyplnění a zaslání této přílohy. ERÚ účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 60 000 Kč.
- [3] Dne 3. února 2022 byl ERÚ doručen odpor zástupce účastníka řízení proti uvedenému příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v rámci podaného odporu vznesl námitky, které budou vypořádány v rámci části „IV. VI. Námitky účastníka řízení a jejich vypořádání“.
- [4] Dne 15. března 2022 zaslal správní orgán zástupci účastníka řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 03531-5/2022-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne. ERÚ účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání.
- [5] Na Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 03531-5/2022-ERU ze dne 15. března 2022 účastník řízení nereagoval.
- [6] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

- [7] Účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141634014 a licence na obchod s plynem č. 241634014, obě s datem zahájení výkonu licencované činnosti dne 9. srpna 2016.
- [8] ERÚ zaslal účastníkovi řízení žádost o informace č. j. [REDAKCE] ze dne 3. ledna 2022 podle ust. § 15a odst. 1 energetického zákona, která byla účastníkovi řízení doručena dne 4. ledna 2022. V rámci uvedené žádosti byl účastník řízení požádán o informace týkající se jeho licencované činnosti. Konkrétní specifikace požadovaných informací je obsažena v příloze žádosti o informace nazvané „[REDAKCE]“.

- [9] Lhůta k poskytnutí informací účastníkovi řízení uplynula dne 11. ledna 2022. Účastník řízení však svou povinnost nesplnil ani na žádost nikterak nereagoval. Do dne vydání tohoto rozhodnutí účastník řízení požadované informace ERÚ neposkytl.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [10] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [11] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se odpovědnost za přešupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přešupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přešupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přešupku rozhoduje.
- [12] V daném případě je rozhodným dnem 12. leden 2022, tedy den následující po dni, do kterého měl účastník řízení požadované informace poskytnout.
- [13] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přešupky a energetický zákon.
- [14] Zákon o odpovědnosti za přešupky a energetický zákon byly naposledy novelizovány s účinností ode dne 1. února 2022.
- [15] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přešupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přešupky a energetického zákona a jejich novelizovaných znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přešupků. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

- [16] Přešupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. e) energetického zákona se dopustí držitel licence tím, že neposkytne ERÚ ve stanovené lhůtě požadované podklady nebo informace podle ust. § 15a odst. 1 téhož zákona.
- [17] V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným přešupkem v návaznosti na porušení povinnosti vyplývající z ust. § 15a odst. 1 energetického zákona, z něhož plyne, že držitel licence je povinen poskytnout ministerstvu a ERÚ na písemnou žádost ve stanovené přiměřené lhůtě úplné, správné a pravdivé podklady a informace nezbytné pro výkon jeho působnosti podle tohoto zákona.
- [18] Podle ust. § 15a odst. 4 energetického zákona ERÚ při vyžádání podkladů a informací uvede právní důvod a účel vyžádaných podkladů a informací a poučí o možnosti uložení pokuty v případě jejich neposkytnutí.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [19] V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141634014 a licence na obchod s plynem č. 241634015, a tedy je jeho povinností v souladu s ust. § 15a odst. 1 energetického zákona poskytnout ERÚ na písemnou žádost ve stanovené

přiměřené lhůtě úplně, správné a pravdivé podklady a informace nezbytné pro výkon jeho působnosti podle tohoto zákona.

- [20] ERÚ zaslal účastníkovi řízení žádost o informace č. j. [REDAKCE] ze dne 3. ledna 2022 (dále jen „žádost o informace“) podle ust. § 15a odst. 1 energetického zákona, která byla účastníkovi řízení doručena dne 4. ledna 2022. V rámci uvedené žádosti byl účastník řízení požádán o informace týkající se jeho licencované činnosti. Konkrétní specifikace požadovaných informací je obsažena v příloze žádosti o informace nazvané „[REDAKCE]“.
- [21] ERÚ účastníkovi řízení v žádosti o informace uvedl právní důvod a účel požadovaných informací. ERÚ předmětné informace požadoval za účelem výkonu činností v rámci své působnosti. Podle ust. § 5 odst. 3 energetického zákona musí držitel licence prokázat, že má finanční předpoklady pro udělení licence. Podle ust. § 17 odst. 7 písm. j) energetického zákona ERÚ monitoruje stav hospodářské soutěže na velkoobchodním a maloobchodním trhu s elektřinou a s plynem. Požadavek na sdělení informací ERÚ činil i v souvislosti s aktuálním turbulentním vývojem cen na velkoobchodních trzích s elektřinou a plynem, který výrazně ovlivňuje předpoklady, ze kterých vycházela dosavadní monitorovací činnost ERÚ, přičemž monitoring stavu hospodářské soutěže vyžaduje odhad rizika množství zákazníků, u nichž by v dohledné době mohlo dojít k požadavku na zahájení dodávky dodavateli poslední instance. Správní orgán k povinnosti ERÚ uvést důvod a účel při vyžadování informací a podkladů dodává, že ust. § 15a odst. 1 energetického zákona nestanoví, do jaké míry je ERÚ povinen popisovat vyzývanému subjektu konkrétní důvody či účel svého postupu. Správní orgán má za to, že ERÚ je v daném případě limitován pouze svou působností, z jejíhož rámce by při svém postupu neměl vybočit. V žádostech o podklady a informace bylo účastníkovi řízení jasně sděleno, že informace jsou vyžadovány v intencích působnosti ERÚ podle ust. § 17 odst. 7 písm. j) energetického zákona. Za nesplnění této podmínky by podle názoru správního orgánu mohla být považována pouze situace, kdy by účel a důvod nebyl v žádosti ERÚ uveden vůbec či by ERÚ nereagoval, resp. nevysvětlil důvod a účel, vyzývanému subjektu dodatečně k jeho námitce. Účastník řízení byl rovněž poučen, že v případě nepředložení požadovaných podkladů a informací mu může být uložena pokuta. Správní orgán tudíž konstatuje, že byly splněny podmínky podle ust. § 15a odst. 4 energetického zákona.
- [22] Lhůta k poskytnutí informací účastníkovi řízení uplynula dne 11. ledna 2022. Účastník řízení však svou povinnost nesplnil ani na žádost nikterak nereagoval. Do dne vydání tohoto rozhodnutí účastník řízení požadované informace ERÚ neposkytl.
- [23] S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení jako držitel licence na obchod s elektřinou a licence na obchod s plynem znemožnil výkon dozoru v energetice ze strany ERÚ tím, že požadované informace nezbytné pro výkon působnosti ERÚ ve stanovené lhůtě neposkytl.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [24] S ohledem na vše výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 141634014 a licence na obchod s plynem č. 241634015, porušil ust. § 15a odst. 1 energetického zákona, když požadované informace dle žádosti o informace ve stanovené lhůtě, tj. do dne 11. ledna 2022 ERÚ neposkytl, čímž naplnil formální znaky přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. e) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.
- [25] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání

kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

- [26] Při posouzení materiální stránky přestupku je třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.
- [27] V daném případě došlo ke znemožnění výkonu dozoru v energetice ze strany ERÚ neplněním povinností stanovených ust. § 15a odst. 1 energetického zákona, kdy neposkytnutím požadovaných informací ve stanovené lhůtě byl ERÚ zkrácen o tyto informace, které dále pro výkon činností (monitorování stavu hospodářské soutěže na velkoobchodním a maloobchodním trhu s elektřinou a s plynem) v rámci své působnosti využívá. Neposkytnutí ERÚ vyžádaných informací tak má nepochybně určitý stupeň společenské škodlivosti, tím spíše v případě držitelů licencí, kterým právní předpisy takové povinnosti přímo ukládají a u nichž je předpokládána kvalifikovanost výkonu jejich podnikání. Jednání účastníka řízení dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku, jelikož je zde veřejný zájem na řádném plnění informační povinnosti držiteli licencí a v souvislosti s tím i zájem na řádném výkonu dozoru ERÚ.
- [28] Výše uvedené skutečnosti poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, kdy tato společenská škodlivost podle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. e) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [29] Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v rámci správního řízení existence takových objektivních okolností nevyplývá.
- [30] Lze uzavřít, že účastník řízení se dopustil spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 1 písm. e) energetického zákona, za který je také odpovědný.

IV. VI. Námitky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [31] Účastník řízení jednání uvedené ve výroku I. tohoto rozhodnutí nikterak nerozporuje a své pochybení, že požadované informace ve stanovené lhůtě ERÚ neposkytl, uznává. Námitky účastníka řízení směřují zejména k výši uložené pokuty, kdy uloženou pokutu považuje za zjevně nepřiměřenou a v rozporu s rozhodovací praxí ERÚ a se zásadami správního trestání.
- [32] Účastník řízení má za to, že uložením pokuty ve výši 60 000 Kč ERÚ zjevně vybočil ze své stávající zavedené praxe, kdy dosud byly udělovány pokuty v řádu jednotek tisíc korun, nikoli vyšších desítek tisíc korun, jak tomu ERÚ učinil v jeho případě. Účastník řízení odkázal na několik zveřejněných pravomocných příkazů č. j. 13102-3/2021-ERU, č. j. 13108-3/2021-ERU, č. j. 13109-3/2021-ERU, č. j. 13100-3/2021-ERU, č. j. 13117-3/2021-ERU, a rozhodnutí č. j. 05326-7/2020-ERU, č. j. 05128-8/2020-ERU, ve kterých byla za spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. e) energetického

zákonu uložena pokuta v podstatně nižší výši (v rozmezí 5 000 Kč až 6 000 Kč). Účastník řízení nespátřuje legitimní důvod, proč by jemu měla být uložena pokuta mnohem vyšší, než je evidentně běžně ukládána jiným subjektům. Účastník řízení má za to, že takový přístup vytváří nerovnost mezi jednotlivými subjekty (na trhu s energiemi), v rozporu se zásadami správního trestání, když i v tomto případě nepochybně platí, že o obdobném se má rozhodovat obdobně.

- [33] Správní orgán nepovažuje námitku účastníka řízení za důvodnou. Při stanovení výše pokuty v rámci správního řízení je správní orgán povinen v každém jednotlivém případě posuzovat konkrétní okolnosti individuálně a z takto zjištěných podkladů s ohledem na zásadu individualizace sankce vycházet při stanovení druhu a výše sankce. Přestože se v uvedených případech jedná o porušení totožného ust. energetického zákona, okolnosti spáchání přestupků jsou odlišné, neboť přestupek spáchaný účastníkem řízení je mnohem závažnější právě s ohledem na to, že účastník řízení má v systému operátora trhu registrován nezanedbatelný počet odběrných míst, ve kterých je obchodníkem. Ve výše uvedených příkazech se jednalo o společnosti (držitelé licencí na obchod s elektřinou a/nebo plynem), které neměly žádná odběrná místa a činnost obchodníka reálně nevykonávaly. V uvedených rozhodnutích se pak jednalo o společnosti (držitele licencí na výrobu elektřiny), kdy možné dopady jejich nesoučinnosti byly spíše zanedbatelné, nadto v uvedených rozhodnutích byla pokuta snížena, jelikož společnosti požadované informace ERÚ poskytly. Účastník řízení je obchodníkem s elektřinou a plynem, který měl v době zaslání žádosti o informace č. j. [REDAKCE] v systému operátora trhu registrováno 621 odběrných míst elektřiny a 1 307 odběrných míst plynu. Správní orgán hodnotil nesoučinnost účastníka řízení jako mnohem závažnější, neboť požadované informace měly sloužit k odhadu rizika množství zákazníků, u nichž by v dohledné době mohlo dojít k požadavku na zahájení dodávky dodavatelí poslední instance a účastník řízení, který je obchodníkem, má v systému operátora trhu nezanedbatelný počet odběrných míst, což správní orgán při ukládání pokuty zohlednil. Správní orgán má za to, že s ohledem na principy zákonnosti trestání a principu individualizace sankce se správní orgán při ukládání pokuty řídil pravidly pro ukládání sankce a stanovená výše sankce odpovídá konkrétním skutkovým okolnostem daného případu, které jsou svojí povahou podstatné pro posouzení závažnosti přestupku.
- [34] K námitce účastníka řízení, že mu byla uložena pokuta mnohem vyšší, než je evidentně běžně ukládána jiným subjektům, správní orgán dále uvádí následující. Správní orgán je vázán vlastní správní praxí, pokud se taková praxe vytvořila, což vyplývá ze zásady zákazu libovůle a neodůvodněně nerovného zacházení. Od vytvořené správní praxe se lze odchýlit, avšak zásadně z racionálních důvodů. Vzhledem k nárůstu počtu případů porušení příslušného ust. zákona, kdy ukládané sankce tak zcela neplnily represivní a preventivní funkci, došlo v mezidobí ke změně správní praxe tím, že ERÚ přistoupil v mezích stanovených právním předpisem ke zvýšení úrovně ukládaných pokut. Nejednalo se přitom o svévoli správního orgánu, neboť tato změna byla vyvolána vnějšími okolnostmi a opírala se o akceptovatelné racionální a objektivní důvody. Uložení pokuty ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí bylo zcela v souladu s rozhodovací praxí ERÚ.
- [35] Účastník řízení dále namítá, že společenská škodlivost jeho jednání je oproti jiným přestupkům, které držitel licence může dle energetického zákona spáchat, naprosto marginální. V daném případě se jedná toliko o administrativní pochybení charakteru bagatelního, nejedná se například o pochybení vážně poškozující spotřebitele nebo narušující soutěžní prostředí či jinak ohrožující fungování trhu. Účastník řízení má za to, že pokud je tedy skutečně naplněna materiální stránka přestupku, tak naprosto okrajově, což je třeba zohlednit v jeho prospěch.
- [36] Správní orgán se s námitkou účastníka řízení neztotožňuje. Správní orgán má za to, že se nejedná toliko o administrativní pochybení charakteru bagatelního, které by odůvodňovalo snížení společenské škodlivosti jednání účastníka řízení. V daném případě je společenská škodlivost jednání účastníka řízení naopak zvýšena tím, že je zde veřejný zájem na řádném plnění informační povinnosti držiteli licencí a v souvislosti s tím i zájem na řádném výkonu dozoru ERÚ, kdy neposkytnutím požadovaných informací ve stanovené lhůtě byl ERÚ zkrácen o tyto informace, které dále pro výkon činností (monitorování stavu hospodářské soutěže na velkoobchodním a maloobchodním trhu s elektřinou a s plynem) v rámci své působnosti využívá. Správní orgán po účastníku řízení vyžadoval součinnost

i v souvislosti s aktuálním turbulentním vývojem cen na velkoobchodních trzích s elektřinou a plynem, který výrazně ovlivňuje předpoklady, ze kterých vycházela dosavadní monitorovací činnost ERÚ, přičemž monitoring stavu hospodářské soutěže vyžaduje odhad rizika množství zákazníků (spotřebitelů), u nichž by v dohledné době mohlo dojít k požadavku na zahájení dodávky dodavateli poslední instance.

- [37] Účastník řízení namítá, že nikdy nebyl trestán za stejný přestupek a obecně uložení správního trestu v minulosti nelze brát v jeho neprospěch paušálně.
- [38] Správní orgán nepovažuje námitku účastníka řízení za důvodnou. Správní orgán při ukládání správního trestu přihlíží k pravomocným potrestáním za jakékoliv porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví.

V. Uložení správního trestu

- [39] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [40] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.
- [41] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Nadto se takový trest nejvíce ani jako vhodný při trestání právnické osoby ve vztahu k neplnění základních povinností, jež jí vyplývají z držby licence podle energetického zákona, kdy takovýto správní trest by mohl stěžejně plnit svou represivní funkci.
- [42] Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [43] Za přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. e) energetického zákona lze podle ust. § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona uložit pokutu do výše 15 000 000 Kč.
- [44] Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlídnout ke všem zjištěným skutečnostem. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [45] Povaha spáchaného přestupku spočívá v nepředložení určitých informací, které ERÚ dále při své působnosti podle ust. § 17 energetického zákona využívá při monitorování stavu hospodářské soutěže na velkoobchodním a maloobchodním trhu s elektřinou a s plynem. Z povahy dotčeného přestupku pak vyplývá i jeho závažnost, kdy tento přestupek hodnotí správní orgán jako relativně závažný, jelikož si ERÚ požadované podklady a informace fakticky není schopen zajistit jiným způsobem než právě od účastníka řízení. Přestože se jedná pouze o povinnost informační ve vztahu k ERÚ, je třeba přihlídnout k aktuálnímu vývoji cen na velkoobchodních trzích s elektřinou a plynem, kdy monitoring stavu hospodářské soutěže vyžaduje odhad rizika množství zákazníků, u nichž by v dohledné době mohlo dojít k požadavku na zahájení dodávky dodavateli poslední instance, a v tomto smyslu je nutné zohlednit, že účastník řízení měl v době zaslání žádosti o informace v systému operátora trhu

registrován nezanedbatelný počet odběrných míst (621 odběrných míst elektřiny a 1 307 odběrných míst plynu), ve kterých je obchodníkem.

- [46] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastníkovi řízení byla rozhodnutím č. j. 02432-23/2020-ERU ze dne 26. října 2021, které nabylo právní moci dne 3. listopadu 2021, za spáchání přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a přestupků podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 15. července 2019, uložena úhrnná pokuta ve výši 400 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.
- [47] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [48] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [49] Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [50] Účastník řízení správnímu orgánu žádné podklady týkající se jeho aktuálních majetkových poměrů nepředložil. Ve Sbírce listin veřejného rejstříku vedeného ohledně účastníka řízení je zveřejněna poslední účetní závěrka za rok 2018, kdy z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2018 vyplývá, že účastník řízení dosáhl tržeb za prodej zboží ve výši 100 721 000 Kč a výsledku hospodaření za účetní období ve výši 1 869 000 Kč, přičemž čistý obrát za účetní období činil 102 997 000 Kč.
- [51] Správní orgán po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, uložil pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Pokuta byla uložena ve stejné výši jako v příkazu ze dne 3. února 2022, neboť správní orgán nehledal žádný důvod pro její snížení. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Správní orgán považuje takto stanovenou pokutu za odstrašující a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci.
- [52] Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi ERÚ v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [53] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Pavla Musálková, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor sankčních řízení

Obdrží: Moravská plynárenská s.r.o., prostřednictvím XXXXXXXXXX